

ÁLLÁSVESZTÉS ÉS A KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁSI HAJLAM VIZSGÁLATA A COVID-19 JÁRVÁNY IDEJÉN

Roland MARČA¹ – Monika ESSEOVÁ²

ABSTRACT

Due to the rapid spread of the pandemic, severe restrictions were imposed around the world, which forced many companies to closed, which meant that people have lost their jobs. As a result, the employment has declined and the number of unemployed people has begun to rise steadily. A large number of people tend to work in an area they would not have undertaken before in order to make a living. Many jobseekers see working abroad as another opportunity, trusting that it will be easier to find work because of milder restrictions. A total of 862 respondents from Slovakia and Hungary participated in the research. Fisher's exact test was performed to analyze the formulated hypothesis. In the case of Slovak respondents, there is a significant relationship between job losses due to the COVID-19 epidemic and the intention to work abroad.

KEYWORDS

Unemployment, job loss, COVID-19, adaptability, employees

BEVEZETŐ

A COVID-19 járvány miatti munkavesztés az egész világot sújtotta, és szinte minden országban gazdasági recessziót okozott. Szlovákiában és Magyarországon sem volt ez másképp, hiszen a munkáltatók nagy része kénytelen volt ideiglenesen, vagy teljesen bezárni, a kis- és középvállalkozások körében pedig egyre gyakoribb gondná vált a likviditás hiánya. Ezek függvényében a foglalkoztatás rendkívül visszaesett, a munkanélküliek száma pedig rohamosan emelkedett. Annak okán, hogy a koronavírus-járvány mindenki számára ismeretlen volt, és előre nem látható gyorsasággal és mértékkel terjedt világszerte, az országok is nehezen tudtak rá reagálni. Első számú szempont a vírus terjedésének megállítása, vagy legalábbis mérséklése volt, éppen ezért a restrikciónkkal járó gazdasági következményekre való figyelés ideiglenesen a háttérbe szorult.

ELMÉLETI KITEKINTÉS

A témakör feldolgozása kapcsán elsőként a munkanélküliek számát és a munkanélküliségi rátát véltük fontosnak ismertetni a COVID-19 járvány idején.

A Központi Statisztikai Hivatal [8], adatai alapján Magyarországon 2021 júniusában a munkanélküliségi ráta 4% volt. Ez az adat 193 ezer fő munkanélküli egyént jelent, mely az előző év azonos időszakához képest (4,4%) 47 ezer fővel kevesebb, azonban az egy hónappal korábbi adathoz képest 4 ezer személlyel több. Szlovákiában a Munkaügyi, Szociális és Családügyi Központ, 2021 [14], adatai alapján elmondható, hogy 2021 júniusában 7,76%-os munkanélküliségi rátát figyelhetünk meg, mely 212 635 munkanélküli személyt jelent, mely az előző év azonos időszakához képest (7,40%) 9 ezer személlyel több.

¹ Bc. Roland Marča, hallgató, Selye János Egyetem, 126410@student.ujs.sk

² Bc. Monika Esseová, hallgató, Selye János Egyetem, 124392@student.ujs.sk

A háztartásokat is érintő nehéz gazdasági helyzet miatt sokakban felmerülhet, hogy az állásvesztés következtében esetleg külföldön vállaljanak munkát, illetve, hogy új területen próbálják ki magukat, mely esetleg gazdasági szempontból ellenállóbb a válsággal szemben.

Tekintettel arra, hogy az új COVID-19 világméretű járvány jelentősen érintette a munkaerőpiacot, azon alkalmazottak, akik hajlamosabbak alkalmazkodni, sokkal inkább keresnek új lehetőségeket a jelenlegi munkát adó vállalataikon kívül is. Ennek értelmében az alkalmazkodóbb egyének sokkal kevésbé függhetnek jelenlegi munkáltatóiktól. Ez jelentősen befolyásolhatja az egyének munkavállalási szándékát ezekben a nehéz időkben. [9]

Egy svéd kutatás alapján elmondható, hogy a pandémia okozta gazdasági válság és az elbocsátások miatt az olyan szektorokba tartozó betöltetlen állások iránt, amelyek esetében a munkaerő iránti igény ellenállónak bizonyult a válsággal szemben, nagyobb az érdeklődés és magasabb a jelentkezők száma, mint az elbocsátás szempontjából kockázatosnak tekintett állások iránt. Továbbá, fontos megjegyezni, hogy az álláskeresőkről kiderült, hogy sokkal hajlamosabbak más típusú munkát vállalni, mint korábban. Ennek az az előnye, hogy a korábban kevésbé vonzó állásajánlatok és foglalkozások iránti igény megnövekedett, így az esetenként hosszú ideig betöltetlen pozíciók megteltek. [5]

Nagy különbség látható a munkahelyek elvesztését illetően a demográfiai csoportok között és a különböző végzettségű emberek körében. A magasan képzett munkavállalók többsége nagyobb munkahelyi biztonsággal találkozott a járvány idején, mivel munkájuk gyakran összeegyeztethető a távmunkával. Ez okból kifolyólag nemcsak, hogy kisebb eséllyel fertőződhetnek meg a vírussal, de kisebb eséllyel váltak munkanélkülivé. [11]

Továbbá, a faj, a korcsoport, a bezárás súlyossága, a fertőzöttek száma, a bevezetett korlátozások, valamint a határátlépési szabályok fontos szerepet játszanak az országokban érzékelhető állásvesztési tendenciák meghatározásában. [12]

Egy nemzetközi reprezentatív felmérés során a kutatók arra a tényre jöttek rá, hogy bár az ideiglenes munkavesztésre nem gyakorol hatást a nem, azonban a nők 24%-kal nagyobb valószínűséggel veszítik el véglegesen munkahelyüket. Ebből adódóan a nők jobban aggódnak jövedelmeik, valamint megtakarításaik miatt. Véleményünk szerint, nemtől függetlenül szükséges jelentős hangsúlyt fektetni ezen nehéz időszak alatt történő fogyasztásainkra, valamint lehetőség szerint törekedni kell az egyes megtakarítások gyarapítására, hiszen az esetleges jövedelemkieséskor jelentősen megkönnyítheti az adott időszak átveszelését. [4]

Egy felmérés során a kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy az általuk megkérdezett közalkalmazottak nagy részének volt pénzügyi tartaléka a járványt megelőzően, és még nem kezdték el költeni, szemben más foglalkozású emberekkel, akiknek voltak tartalékaik, s már elkezdtek felélni, vagy már el is költötték azt. [15] Ez az eredmény is arra enged következtetni, hogy a foglalkozás típusa fontos tényező a pénzügyi jólétet illetően.

A pandémia miatt azon munkáltatók, akik számára a körülmények és a biztonságot érintő kérdések lehetővé tették, bevezették a home office-t, tehát az otthonról való munkavégzést. Egy másik kutatás is bizonyítja, mely vizsgálta az álláshirdetések tartalmát, hogy a megjelenő új álláslehetőségek közül is gyakrabban ajánlják fel a HO lehetőséget, mint a járványt megelőzően. [6] Ezzel is próbálják ellensúlyozni a foglalkoztatás csökkenését, valamint mérsékelni a vírus terjedését.

KUTATÁS MÓDSZERTANA

Kutatásunk legfőbb célja közé tartozott feltárni a felmérésben résztvevő magyarországi, valamint szlovákiai egyének külföldön való munkavállalási szándéka és a koronavírus-járvány miatti munkavesztés közti kapcsolatot. Kutatásunk során primer adatgyűjtést végeztünk, melynek során egyaránt megvizsgáltuk Szlovákia, illetve Magyarország lakosainak véleményét. A kérdőívészés során külön figyelmet fordítottunk arra, hogy felmérjük a válaszadók a

kitöltéskor rendelkeztek-e munkaviszonnal, s amennyiben nem, a koronavírus-járvány következtében veszítették-e el munkájukat. A kvantitatív kutatási módszeren belül a kérdőíves megkérdezést választottuk, melyet egyaránt online, illetve nyomtatott formában is kiviteleztünk. Az adatgyűjtés 2021 januárjától 2021 márciusáig tartott. Ezen időszak során összesen 862 értékelhető kitöltést sikerült begyűjteni, melyből nem került kizárásra egy sem, mivel a kérdőív több ellenőrző kérdést is tartalmazott, mely megkönnyítette mind a válaszadást, mind pedig az értékelést. A 862 felmérésben résztvevő egyén 40,37%-a magyarországi, míg 59,63%-a szlovákiai. Az összes résztvevő 24,83%-a volt munkanélküli a válaszadáskor, akiknek 78,98%-a (30,77% - HU, 69,23% - SK) COVID-19 miatt veszítette el a munkáját.

Kutatásunk során egy hipotézist fogalmaztunk meg, mely a következő:

A COVID-19 járvány miatti munkavesztés és a felmérésben résztvevő egyének külföldön való munkavállalási szándéka között összefüggés található.

H0: A COVID-19 járvány miatti munkavesztés és a felmérésben résztvevő egyének külföldön való munkavállalási szándéka között nem mutatható ki szignifikáns kapcsolat.

H1: A COVID-19 járvány miatti munkavesztés és a felmérésben résztvevő egyének külföldön való munkavállalási szándéka között szignifikáns kapcsolat mutatható ki.

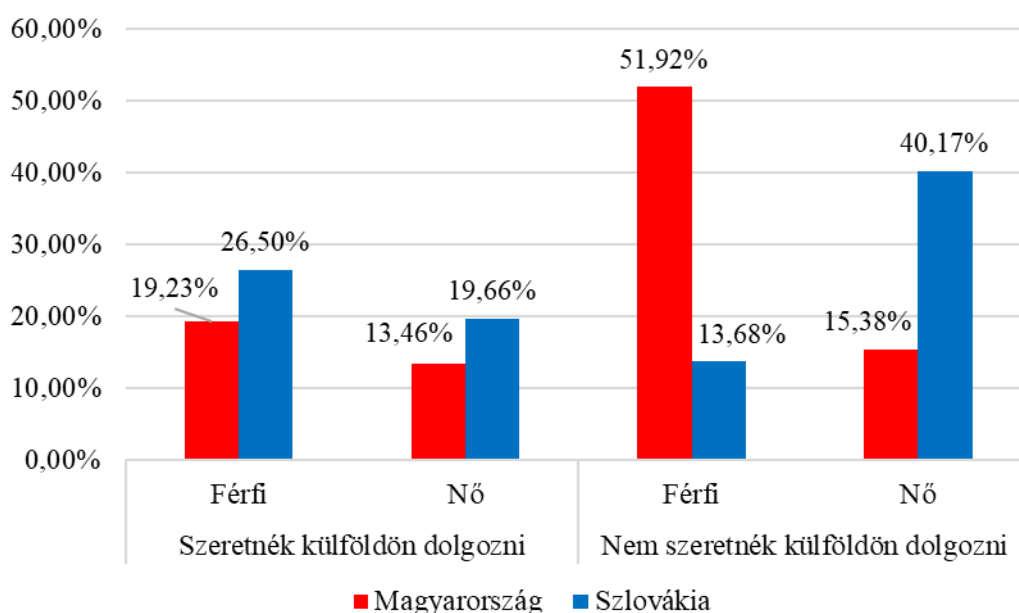
Az általunk vizsgált változók közti kapcsolat elemzésére Fisher-egzakt tesztet végzünk, melynek során a szükséges feltételeket teljesítjük, melyek a következők:

A vizsgálat során két változóval rendelkezünk, melyek nominális mérési szintű változók és két kategóriával rendelkeznek, hiszen mindkét kérdés megválaszolására Igen/Nem válaszlehetőség állt rendelkezésükre a válaszadóknak. Továbbá, elmondhatjuk, hogy a megfigyelések függetlenek egymástól, hiszen nem beszélhetünk kapcsolatáról az egyes változók csoportjaiban, vagy magukban a csoportokban végzett megfigyelések között.

A KUTATÁS EREDMÉNYEI

Elsőként a demográfiai adatokat ismertetjük a kitöltők válaszai alapján. Az összes kitöltő 25.75%-át alkotják azon személyek, akik a válaszadáskor nem rendelkeztek munkaviszonnal. Ezen személyek 76.13%-a a járvány terjedését gátló intézkedések következtében veszítette el munkahelyét, s ezen csoportot alkotó egyének 50.30%-a nő, 49.70%-a pedig férfi. Ezzel szemben a válaszadók 23.87%-a nem rendelkezett munkaviszonnal elmondásuk szerint, akikről elmondható, hogy 58.49%-uk nő és 41.51%-a férfi. A nem dolgozó kitöltők 30.63%-a magyarországi, 69.37%-a pedig szlovákiai egyén volt. Az állastalan kitöltők 13.06%-a 17 éves vagy esetleg attól kevesebb, 41.44%-a 18-25 év körüli, 5.41%-a a 26-35, 6.31%-a a 36-45, 27.03%-a a 46-55 korcsoportba tartozik, 6.76%-a pedig 56 vagy attól több éves. A kitöltés során azért adtunk lehetőséget a 18. életévüket még nem betöltők számára is kitölteni a kérdőívet, mivel vannak középiskolák, melyek elvégzése csupán három évet vesz igénybe, így előfordulhat, hogy valaki már 17 évesen, vagy esetleg attól korábban már munkát vállal. Továbbá, lehetőséget adtunk arra is, hogy a tanulmányaik végzése mellett dolgozó személyek is kitöltsék a kérdőívet, azonban ezt nem véltük fontosnak külön vizsgálni. A munkaviszonnal nem rendelkező személyek 23.42%-a általános iskolai, 10.36%-a szakmunkásképző, 39.64%-a szakközépiskolai, 39.64%-a gimnáziumi, 2.70%-a pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Ezen eredmények alapján jól érzékelhető, hogy a végzettség is hatással van az állásvesztésre, azonban a tanulmány céljai közé nem tartozott ezt vizsgálni, hiszen erről számos tanulmány készült már.

A kutatás során felmértük, hogy a kitöltők közül mennyien veszítették el a munkájukat a koronavírus-járvány miatti bevezetett intézkedések következtében. A válaszok alapján kiderült, hogy a válaszadók 78,98%-a a COVID-19 járvány miatt veszítette el munkáját. Az érintettek magas aránya miatt érdekesnek véltük megvizsgálni, hogy miképp oszlik meg ezen emberek aránya a külföldi munkavállalási hajlamot tekintve.

1. ábra: COVID-19 járvány miatti állásvesztők külföldi munkavállalási szándéka 2 országra lebontva (Forrás: Saját szerkesztés)

Az alábbi diagramon keresztül szemléltetjük, hogy azon magyarországi kitöltők 32,69%-a, akik a COVID-19 járvány miatt veszítették el munkájukat, szeretnének külföldön dolgozni az elkövetkező 2 évben, míg a szlovákiai kitöltők 46,16%-ának áll szándékában határon túl munkát vállalni. Ezzel szemben a magyarországi kitöltők 67,31%-a, a szlovákiaiknak pedig 53,84%-a nem tervez külföldön dolgozni a közeljövőben. Érdekes tény, hogy a kitöltők közül a szlovákiai férfiak hajlamosabbak külföldi munkavállalásra a magyarországi férfiakkal szemben. Fontos azonban figyelembe venni, hogy a szlovákiai kitöltők közül több női állásvesztő volt, míg a magyarországiak között több férfi. Összességében a magyarországiak esetében kisebb külföldi munkavállalási hajlamot feltételezünk, melynek oka lehet többek között, hogy bíztak abban, hogy hamarosan találnak új munkát belföldön, valamint tartanak attól, hogy esetleges betegség esetén külföldön sokkal drágább lenne az egészségügyi ellátásuk. A kutatás során erre a kérdéskörre azonban nem térünk ki, mivel nem volt célunk vizsgálni a külföldi munkavállalási hajlam mögött húzódó motiváló, vagy demotiváló tényezőket. Kutatásunk következő részében az általunk megfogalmazott hipotézist vetjük vizsgálat alá.

1. táblázat: Külföldi munkavállalási szándék és a járvány miatti munkavesztés - Magyarország esetében, keresztábra (Forrás: saját szerkesztés)

			A koronavírus-járvány miatti munkavesztés		
			Igen	Nem	Teljes
Külföldi munkavállalási szándék	Igen	Darabszám	17	2	19
		% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen	32,7%	12,5%	27,9%
	Nem	Darabszám	35	14	49
		% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen	67,3%	87,5%	72,1%
Total	Darabszám		52	16	68
	% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen		100,0 %	100,0%	100,0%

2. táblázat: Külföldi munkavállalási szándék és a járvány miatti munkavesztés - Szlovákia esetében, keresztábra (Forrás: saját szerkesztés)

			A koronavírus-járvány miatti munkavesztés		
			Igen	Nem	Total
Külföldi munkavállalási szándék	Igen	Darabszám	54	3	57
		% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen	46,2%	10,3%	39,0%
	Nem	Darabszám	63	26	89
		% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen	53,8%	89,7%	61,0%
Total	Darabszám		117	29	146
	% A koronavírus-járvány miatti munkavesztésen		100,0 %	100,0%	100,0%

A fent látható két táblázaton keresztül szemléltetjük a Fisher-egzakt teszt során kigenerált 2x2-es keresztábrát Szlovákia és Magyarország esetében is. A kontingenciátáblázatok révén a két változó együttes eloszlása látható, melyet kibővítettünk sorok szerinti relatív megoszlással is.

Az általunk vizsgált változók közti kapcsolat elemzésére Fisher-egzakt tesztet végeztünk, melynek eredményét mindkét ország esetében a következő táblázatokon keresztül szemléltetjük.

3. táblázat: Fisher-egzakt teszt Magyarország (Forrás: saját szerkesztés)

	Érték	Szabadság- fok	Kétoldali aszimptoti- kus	Kétoldali pontos szignifikanci	Egyoldali pontos szignifikanci
Pearson-féle khi-	2,47	1	0,115		
Folytonossági korrekció	1,57	1	0,209		
Valószínűségi arány	2,78	1	0,095		
Fisher-egzakt teszt				0,201	0,101
Lineáris asszociáció	2,44	1	0,118		
N érvényes esetek	68				

4. táblázat: Fisher-egzakt teszt Szlovákia (Forrás: saját szerkesztés)

	Érték	Szabadság- fok	Kétoldali aszimptoti- kus	Kétoldali pontos szignifikanci	Egyoldali pontos szignifikanci
Pearson-féle khi-	12,5	1	0,000		
Folytonossági korrekció	11,0	1	0,001		
Valószínűségi arány	14,5	1	0,000		
Fisher-egzakt teszt				0,000	0,000
Lineáris asszociáció	12,4	1	0,000		
N érvényes esetek	146				

A teszt lefuttatását követően az egy- és a kétoldali tesztek értékei ($p=0,101$ és $p=0,201$) alapján Magyarország esetében elmondhatjuk, hogy az általunk vizsgált változók között nem áll fenn szignifikáns kapcsolat. Ezzel szemben, Szlovákia esetében az értékek ($p<0,001$) alapján a két változó között szignifikáns kapcsolat áll fenn.

DISZKUSZIÓ ÉS BEFEJEZÉS

Ahhoz, hogy a gazdaság minél hamarabb helyre tudjon állni, szükség van versenyképes vállalatokra, amelyek biztosítani tudják a hosszú távú fejlődést és növelik a foglalkoztatást.

Minden vállalat működésénél kulcsfontosságú szerepet töltenek be azon munkavállalók, akik tevékenységeikkel jelentősen javíthatnak az adott vállalat versenyképességén. Ez azonban csak akkor érhető el, ha a munkavállalók kellő módon vannak vezetve és motiválva a vállalat által meghatározott célok elérése érdekében, ezáltal is ösztönözve a lelkes munkavégzést. [13] Hozzánk hasonlóan, egy felmérés során a kutatók pozitív kapcsolatot mutattak ki a munkavesztés és a várható mobilitás között, bár az eredmény nem általánosítható, mivel számos tényező befolyásolja a mobilitási szándékot. [3] Úgy gondoljuk, hogy a megfelelő ösztönzők révén az állástvesztők kevésbé lesznek hajlamosak külföldön munkát keresni, mivel belföldön is képesek lehetnek állást találni az igényeikhez mérten.

A globalizációs trendek mellett a COVID-19 járvány miatt még inkább fontosabbá vált, hogy Szlovákia gazdasága meg legyen erősítve, többek között úgy, hogy attraktívabbá teszik a bel-földi munkavállalást a munkavállalók számára. [10] A minimálbér növelése mellett fontos lenne az adók racionalizálása és a külföldi beruházások területekre való szétosztása, tehát a régiók fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében.

A válság előrehaladtával az emberek egyre inkább megértik az innovatív eszközök szükségességét és igénylik önmaguk fejlesztését. [2] A jövőben éppen ezért a vállalatoknak is szükséges lenne még inkább figyelmet fordítani az alkalmazottaik fejlődési lehetőségeinek bebiztosítására a cég érdekeit szem előtt tartva, valamint a modern technológiai eszközök segítségével rugalmasabbá tenni a munkavégzést időben és helyileg egyaránt, amennyiben a munka típusa ezt lehetővé teszi.

Ezt a szemléletet erősíti Blustein [1] felmérése is, melyben a kutatók azon az állásponton vannak, hogy az esetleges munkanélküli személynél elsősorban gondosan fel kell mérni az adott egyén munkahelyvesztésének külső körülményeit, valamint nagyobb hangsúlyt fektetni az esetleges újrafoglalkoztatásra. Ezzel párhuzamosan pedig az adott munkanélküli személy erősségeit és azon lehetőségeket kell figyelembe venni, melyek jelentősen növelik a munkavállalás esélyeit. Erre építve, fontos megemlíteni egy tanulmány eredményeit, mely felhívta a figyelmet arra, hogy a kkv-k jelenleg is komoly problémaként tekintenek a munkaerő-megtartásra. A kutatók által vizsgált szlovákiai vállalkozások 68%-a küzd majdnem 15%-os fluktuációval. Véleményünk szerint ez az eredmény is alátámasztja a fentebb sorolt javaslatainkat, melyek az alkalmazott munkaerő fejlettséget és elégedettségét biztosítanák. Természetesen ezek gyakran jelentős mértékben költség- és időigényesek, viszont hosszú távon elengedhetetlenek mind a fluktuáció csökkentése, mind pedig a versenyképesség és profitabilitás növelése érdekében. A jövőben a technológiai fejlettség még jelentősebb mértéket ölt majd, melynek következtében a vállalatok jelentős része rákényszerül majd fejlesztéseket eszközölni, amely jóval nagyobb pénzügyi ráfordítást igényel majd feltehetően, mintha a jelenben kezdené azok implementálását. [7]

A tanulmány nem tér ki arra, hogy a megkérdezett állásvesztő személyek hány százaléka dolgozott külföldön, illetve, hogy milyen formában tette azt, tehát ingázóként, időközönként tér-e csak haza, vagy tartósan külföldön tartózkodik, él.

KÖSZÖNET

Jelen kutatást a Collegium Talentum 2021- Sapiientia Hungariae Alapítvány programja támogatta.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] BLUSTEIN, David L., et al. Unemployment in the time of COVID-19: A research agenda. In *Journal of Vocational Behavior*. ISSN 0001-8791, 2020, Vol. 119. p. 1-4. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2020.103436>
- [2] BOGNÁR, T. Stages of Career Path Through Useful Crises. In *Acta Oeconomica Universitatis Selye*. ISSN 1338-6581, 2016, Vol. 5, No 1, p. 20-28
- [3] BOTSCH, Matthew J., MORRIS, Stephen D. Job loss risk, expected mobility, and home ownership. In *Journal of Housing Economics*. ISSN 1051-1377, 2020, Vol. 53, p. 1-62. [10.1016/j.jhe.2020.101733](https://doi.org/10.1016/j.jhe.2020.101733)
- [4] DANG, Hai-Anh H., NGUYEN, Cuong V. Gender inequality during the COVID-19 pandemic: Income, expenditure, savings, and job loss. In *World Development*. ISSN 0305-50X, 2021, Vol. 140, p. 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105296>

- [5] HENSVIK, L., BARBANCHON, Le T., RATHELOT, R. Job search during the COVID-19 crisis. In *Journal of Public Economics*. ISSN 0047-2727, 2021, Vol. 194.
- [6] KOCH, J., PLATTFAUT, R., KREGEL, I. Looking for Talent in Times of Crisis – The Impact of the COVID-19 Pandemic on Public Sector Job Openings. In *International Journal of Information Management Data Insights*. ISSN 2667-0968, 2021, Vol. 1, No 2, p. 1-12.
<https://doi.org/10.1016/j.jjimei.2021.100014>
- [7] KORCSMÁROS, E., MACHOVÁ, R. Challenges of burnout prevention in slovak smes – focus on optimal employment. In *Acta Polytechnica Hungarica : An international peer-reviewed scientific journal of Óbuda University, Hungarian Academy of Engineering and IEEE Hungary Section : journal of applied sciences*. ISSN 1785-8860, 2021, Vol. 18, No 2.
- [8] Központi Statisztikai Hivatal. 4,0% volt a munkanélküliségi ráta. In *Gyorstájékoztató. Munkanélküliség*, 2021. Internet accessed: <<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/mun/mun2106.html>>
- [9] LEE, Patrick C., XU, Tracy S., YANG, W. Is career adaptability a double-edged sword? The impact of work social support and career adaptability on turnover intentions during the COVID-19 pandemic. In *International Journal of Hospitality Management*, ISSN 0278-4319, 2021, Vol. 94. p.1-10. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2021.102875>
- [10] MATIJOVÁ, M., ONUFEROVÁ, E., RIGELSKÝ, M. Relations Between Performnce Tourism Potential and Economic Outputs of the Regions in the Slovak Republic. In *Acta Oeconomica Universitatis Selye*. ISSN 1338-6581, 2019, Vol. 8, No 2, p. 28-40
- [11] MONTENOVO, L., JIANG X., ROJAS, Lozano F., SCHMUTTE, Ian M., SIMON, Kosali I., WEINBERG, Bruce A., WING, C. Determinants of Disparities in COVID-19 Job Losses. In *NBER Working Paper Series*. 2021, No 27132
- [12] ROY, S., DUTTA, R., GHOSH, P. Identifying key indicators of job loss trends during COVID-19 and beyond. In *Social Sciences & Humanities Open*, ISSN 2590-2911, 2021, Vol. 4, No 1, p. 1-6
<https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2021.100163>
- [13] SMEREK, L., ŠURINČÍKOVÁ, M. Perception of Leadership in Slovakia. In *Acta Oeconomica Universitatis Selye*, ISSN 1338-6581, 2020, Vol. 9, No 2, p. 92-105
- [14] Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. *Nezamestnanosť - mesačné štatistiky*. 2021. Internet accessed: <https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/kopia-2020.html?page_id=1060197>
- [15] VIEIRIA, Mendes K., POTRICH, Grigion-Caroline A., BRESSAN, Angel A., KLEIN, Luiz L. Loss of financial well-being in the COVID-19 pandemic: Does job stability make a difference? In *Journal of Behavioral and Experimental Finance*, ISSN 2214-6350, 2021, Vol. 31, p. 1-12.
<https://doi.org/10.1016/j.jbef.2021.100554>